

Functie Kraamverzorgende (FG 35)¹

Organisatie: Kraamzorgorganisatie

Functie: **kraamverzorgende**

Kern van de functie:

De kraamverzorgende ondersteunt bij de bevordering van de zelfredzaamheid van ouder(s) en draagt bij aan het herstel en het beperken van mogelijke gezondheidscomplicaties bij zowel de kraamvrouw als de pasgeborene door verzorging, begeleiding, voorlichting, observatie en signalering tijdens de kraamtijd.

Situatieschets:

Tijdens de intake wordt, op basis van de verkregen informatie uit de inschrijving en het intakegesprek, de benodigde kraamzorg geïndiceerd en in overleg met de cliënt en haar partner het zorgplan opgesteld. De kraamverzorgende komt in een gezin na de thuisbevalling, verplaatste thuisbevalling, poliklinische of klinische bevalling. De kraamverzorgende kan meerdere gezinnen op een dag hebben. De kraamverzorgende voert het zorgplan uit en past, samen met de kraamvrouw en haar partner, afspraken aan als de situatie daar om vraagt. Indien de kraamverzorgende signaleert dat de kraamvrouw en haar partner niet in staat zijn de pasgeborene zelf te kunnen verzorgen, wordt dit in overleg met de cliënt gemeld bij de verloskundige, huisarts, JGZ of maatschappelijk werk, zodat deze informatie verder in de keten van zorg kan worden meegenomen.

Plaats in de organisatie:

Ontvangt hiërarchisch leiding van de leidinggevende en krijgt aanwijzingen van de verloskundige.

Taken/verantwoordelijkheden in hoofdlijnen:

- verzorgen en begeleiden van kraamvrouw en partner;
- controleren, observeren, signaleren en rapporteren van de gezondheidstoestand van kraamvrouw en pasgeborene;
- verrichten van licht huishoudelijke taken;
- digitale kraamzorg

Uitwerking in activiteiten:

Verzorgen en begeleiden van kraamvrouw en partner:

- verzorgt de kraamvrouw en pasgeborene na de bevalling;

¹ *Protocollen en richtlijnen zijn altijd leidend en gaan voor op het omschreven functieprofiel.

- concretiseert de zorgbehoefte in afspraken met kraamvrouw, afgestemd op zelfredzaamheid, situatie, wensen en verwachtingen en brengt samen met de cliënt de zorgbehoefte in kaart.
- maakt een inschatting van de informatiebehoefte en checkt deze bij de kraamvrouw en partner;
- geeft advies over de lichamelijke verzorging van de pasgeborene, borst-/kunstvoeding en veiligheid en gebruikt bij anderstaligen ook afbeeldingen, een vertaalapp of schakelt een tolk in;
- bevordert het zelfvertrouwen van de kraamvrouw in de zorg voor zichzelf en de pasgeborene, schat in of de kraamvrouw voldoende hersteld is om de basiszorg voor de pasgeborene op zich te nemen en betreft de overige gezinsleden hierbij met als doel de integratie van de pasgeborene in het gezin;
- prioriteert binnen KCKZ-richtlijnen en -protocollen de werkzaamheden op zorg-, gezins- en huishoudelijk gebied, evalueert deze werkzaamheden dagelijks met de kraamvrouw en partner en stelt prioriteiten samen met de cliënt waar nodig bij;
- meldt in het kader van vroegsignalering onveilige situaties aan de verloskundige, JGZ of andere zorgverleners, bijvoorbeeld bij huiselijk geweld of drugsgebruik;
- bouwt een vertrouwensrelatie op met de kraamvrouw, creëert draagvlak voor adviezen en instructies en maakt bij een niet-pluisgevoel een mogelijk onveilige situatie in het kraamgezin waar mogelijk bespreekbaar, zet de meldcode in, maakt een afweging en doet hier zonodig melding van;
- signaleert in overleg met de client of uitbreiding van het aantal geïndiceerde uren kraamzorg noodzakelijk is en geeft dit door aan de verloskundige;
- geeft kraamzorg in situaties waarbij intensievere zorg nodig is, zoals bij een pasgeborene met een handicap, doodgeboren kindje of bij meerlingen; in uitzondering van complexe medische aandoeningen.
- geeft, indien door de verloskundige geïndiceerd, enkele dagen extra kraamzorg bij een meer intensieve zorgvraag.

Observeren en rapporteren van de gezondheidstoestand van kraamvrouw en pasgeborene:

- monitort de gezondheidstoestand van de pasgeborene door het controleren van onder andere slaap-waakritme, spiertonus, fladderen, temperatuur, kleur, reflexen, ademhaling, voeding, vochtintake, huilgedrag, gewicht, ontlasting, urine en het controleren en verzorgen van de navelstrengrest;
- controleert en observeert de conditie en gezondheidstoestand van de kraamvrouw onder andere door het meten van de baarmoederstand, hartslag en temperatuur en het controleren van de borsten, bloedverlies, eventuele wonden en signalen van eclampsie;

- observeert de emotionele stabiliteit, emotioneel psychische gezondheid en psychische gezondheid van de kraamvrouw, zoals vermoeidheid, kraamtranen en signalen van depressie;
- herkent en meldt (potentiële) onveilige situaties of afwijkingen in de zorgverlening aan de verloskundige en onderneemt passende actie(s);
- rapporteert volgens vast format in het zorgplan over de (veranderingen in de) gezondheidstoestand van de kraamvrouw en pasgeborene en zorgt voor overdracht aan collega's en/of andere zorgdisciplines.

Verrichten van licht huishoudelijke taken:

- verricht beperkt huishoudelijke werkzaamheden, zoals het bed van de kraamvrouw en pasgeborene verschoonen, verzorgen van de kraamwas, schoonmaken van de badkamer en het toilet en het schoonmaken van materiaal zoals borstkolf en spenen; waarborgt daarmee de hygiëne rondom kraamvrouw en pasgeborene;

Digitale kraamzorg:

Digitale zorg wordt gegeven als aanvulling op minimale zorg in huis en niet als vervanging van de fysieke zorg.

- ondersteunt, begeleidt en monitort de kraamvrouw en haar partner op afstand;
- geeft voorlichting en advies over de verzorging van de pasgeborene, voeding, veiligheid en andere gerelateerde zorgvragen;
- observeert en beoordeelt tijdens de beeldbelconsulten zowel de fysieke toestand van de kraamvrouw en pasgeborene, als de emotionele belasting van het gezin;
- signaleert afwijkingen en zet, indien nodig, direct passende acties uit;
- bespreekt en evalueert de voortgang van de kraamzorg, rapporteert volgens vast format in het (digitaal) zorgplan en past het (digitaal) zorgplan eventueel inhoudelijk aan.
- waarborgt de gegevensrichtlijnen en data veiligheid

Functie-eisen, vaardigheden en verantwoordelijkheden:

- kennis van verzorging op mbo 3-niveau, differentiatie kraamverzorgende is vereist, aangevuld met ervaring. Vakken kennis dient op peil te worden gehouden door deelname aan verplichte KCKZ-geaccrediteerde bijscholingen op een breed terrein bestaande uit vaardigheidstrainingen, vakinhoudelijke en (zorg)technologische ontwikkelingen en signaleren van en handelen bij risicovolle situatie. Praktische kennis is nodig voor het inzetten van (zorg)technologie zoals beeldbellen;
- zelfstandigheid is vereist bij het verrichten van de werkzaamheden volgens de afspraken in het kraamzorgplan. De gezondheidstoestand van kraamvrouw en pasgeborene worden gecontroleerd en bijzonderheden worden gerapporteerd met toestemming van de client. Terugval is zorginhoudelijk mogelijk op de verloskundige en/of huisarts en organisatorisch op de leidinggevende;
- sociale vaardigheden zoals tact, inlevingsvermogen, stimuleren en het kunnen omgaan met wisselende emoties of afwijkende wensen en verwachtingen van de kraamvrouw of partner zijn vereist in de zorgcontacten met kraamvrouw en partner, zowel bij directe aanwezigheid als bij contacten via digitale kraamzorg.
- er is risico op materiële schade, immateriële schade en toebrengen van letsel aan kraamvrouw en pasgeborene bij het uitvoeren van de verzorgende en begeleidende werkzaamheden;
- mondelinge uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands en enige uitdrukkingsvaardigheid en luistervaardigheden in het Engels is vereist bij het geven van voorlichting, instructie en advies aan kraamvrouw en partner. Schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid is vereist bij het vastleggen van gegevens in en aanpassen van het kraamzorgplan. In communicatie met anderstaligen wordt gebruik gemaakt van voor deze doelgroep ontworpen afbeeldingen; In communicatie met anderstaligen kan ook gebruikt gemaakt worden van een tolk.
- bewegingsvaardigheid is vereist bij het verzorgen van kraamvrouw en pasgeborene en bij het controleren van hun lichaamsfuncties, bij het verrichten van handelingen en het in opdracht van de werkgever autorijden naar het adres van de kraamvrouw;
- oplettendheid is vereist bij het controleren en observeren van de gezondheidstoestand van de kraamvrouw en pasgeborene, het opmerken van mogelijke gezondheidsrisico's en het signaleren van bijzonderheden in het kader van vroegsignalering;
- eisen worden gesteld aan organisatorisch vermogen bij het verzorgen en begeleiden van kraamvrouw en overige gezinsleden. Ordelijk en hygiënisch werken is vereist bij het verzorgen van kraamvrouw en pasgeborene. Eisen worden gesteld aan integriteit en privacybescherming in verband met het verzorgen van de kraamvrouw, bij het beschikken over vertrouwelijke cliëntgegevens en bij het gebruik van digitale middelen. Eisen worden gesteld aan representatief voorkomen en gedrag in contacten met kraamvrouwen en hun relaties. Gevoel voor het menselijk lichaam is

vereist voor het herkennen van veranderingen in de toestand van kraamvrouw en pasgeborene.

Inconveniënten:

- fysieke belasting treedt op door veel lopen, het werken in onnatuurlijke houdingen en tijdens het verrichten van verzorgende taken en huishoudelijke werkzaamheden;
- psychische belasting treedt op door confrontatie met leed van kraamvrouwen en hun relaties, bij het werken onder druk van (afwijkende) wensen/verwachtingen van de kraamvrouw of partner en bij het omgaan met sociaal onveilige situaties door leden van het gezin of naasten;
- bezwarende werkomstandigheden bestaan uit het in aanraking komen met bloed, urine, vruchtwater en faeces;
- er is risico op persoonlijk letsel als gevolg van het verrichten van verzorgende en huishoudelijke werkzaamheden en sociaal onveilige situaties door leden van het gezin of naasten.